

GDPR OCH ANALYS AV SKOLDATA

Jakob Söderbaum, DSO

2025-04-08



Ansvar för behandling av personuppgifter

Vad är en personuppgift?

- Vad som helst som kan kopplas till en fysisk person

När behandlas personuppgifter?

- Automatiserat eller registrerade och strukturerade personuppgifter

När får personuppgifter behandlas?

- Bara om man har både ändamål och laglig grund

Vem är ”personuppgiftsansvarig”?

- Den organisation som har bestämmande inflytande över ändamålen och medlen med behandlingen. I en kommun är det respektive nämnd.

Vad handlar GDPR om?

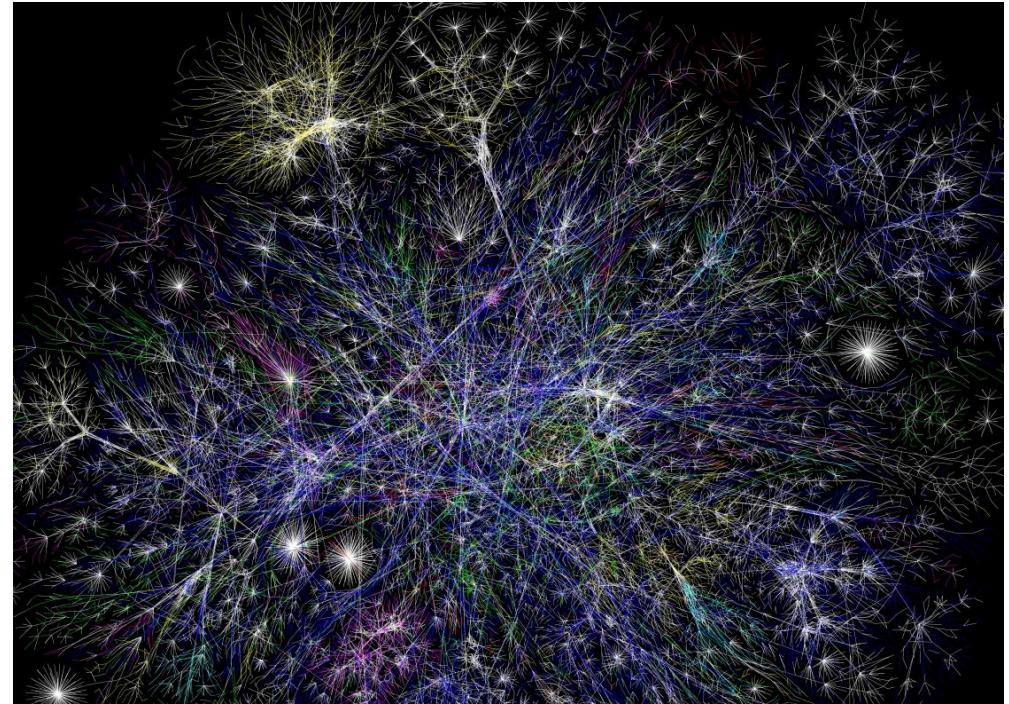
Syftet med GDPR är:

- 1) att reglera hur de **mänskliga rättigheterna** rätten till privatliv och rätten till personlig integritet ska komma till uttryck i IT-samhället;
- 2) att **förhindra att obehöriga får tillgång** till personuppgifter som din organisation förfogar över – genom både tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder;
- 3) att **ge de individer vars personuppgifter din organisation behandlar kontroll** över vilka personuppgifter som behandlas och hur de behandlas – genom att ge individen ett antal specificerade rättigheter ifråga om deras personuppgifter;
- 4) att **förbjuda och belägga med sanktionsavgifter** all behandling av personuppgifter som inte uppfyller kraven enligt GDPR.

Personuppgifter är en global de facto-valuta

Det är inte bara risken för intrång och behovet av IT-säkerhet som är stort idag.

De flesta företag som säljer IT-system som inte är dyra per användare har affärsmodeller där de tankar ner mängder av Dina personuppgifter och säljer vidare till alltifrån andra företag till organiserade kriminella och stater som letar efter politiska dissidenter som flytt.



Internet i dataflöden. Bild: WikiCommons Public Domain

Källa till att EU betraktar personuppgifter som en *de facto*-valuta:
<https://www.jdsupra.com/legalnews/the-european-data-act-new-rules-for-a-9634659/>

Exempel på mönstertolkning av data

Mönstertolkning handlar inte bara om att spåra och dra nytta av personuppgifter och annan värdefull data. Det genererar också nya personuppgifter:

“Facebook Likes can be used to automatically and accurately predict a range of highly sensitive personal attributes including:

- *sexual orientation,*
- *ethnicity,*
- *religious and political views,*
- *personality traits,*
- *intelligence,*
- *happiness,*
- *use of addictive substances,*
- *parental separation,*
- *age,*
- *and gender.”*

Michal Kosinski, associate professor of
Organizational Behaviour, Stanford University

År: 2013

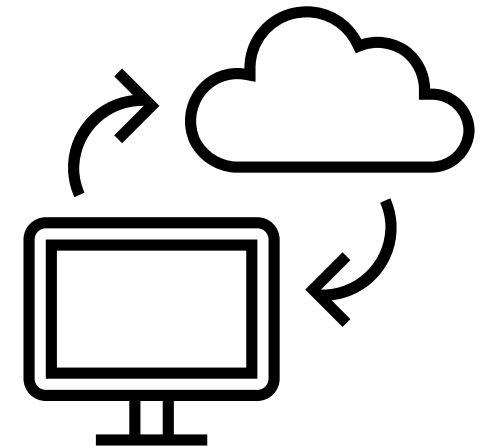
Källa:

<https://www.pnas.org/doi/abs/10.1073/pnas.1218772110>

Amerikanska molntjänster

Hur ser rättsläget ut idag?

- Adekvansbeslutet och DPF
- Latombe I
- Schrems III?
- Google WsFE i Danmark
- PCLOB-kommittén (grundsten för adekvansbeslutet) är inte längre beslutsfällig
- Tullkriget (EU siktar nu på att hämnas mot techjättarna)



En komplex helhetsbedömning

Större komplexitet i offentlig sektor än i privat sektor:

Utmaningen i en kommun är inte bara att tillämpa GDPR, AI-förordningen och andra lagar som hör till dataskyddslagstiftningen...

...dessa ska också gå ihop med förvaltningsrätten (integritet vs. offentlighet)...

...liksom med relevant förståelse för komplexa och vitt skilda organisatoriska förutsättningar för kommunens olika verksamheter...

...och dessutom med korrekt förståelse för komplex teknik.

Det är således ganska svårt för kommuner att ta sig igenom detta nålsöga. Det är inte omöjligt, men kräver omfattande samarbete mellan sakkunniga (DSO, Infosäk, IT-säk, kommunjurister), de IT-systemkunniga och verksamhetskunniga.



Dataanalys för skolutveckling

Vad är viktigast att tänka på?

- Barns personuppgifter räknas som känsliga personuppgifter
- Varning för gemensamt personuppgiftsansvar
- Man behöver ha på förhand dokumenterad laglig grund för den tilltänkta personuppgiftsbehandlingen: Allmänt intresse
- Man behöver ha på förhand dokumenterade ändamål:
 - Viktigt med ändamål som är fördefinierat. Inte "kan vara bra att ha". Vad vill ni egentligen få ut av detta?
 - Huvudändamål: Verksamhetsutveckling
 - Behöver också vara verksamhetsspecifikt och relevant för just de personuppgifter som samlas in



Summa summarum: Det är sannolikt möjligt! Men det kräver att man gör sin läxa...

NACKA
K O M M U N

